

◀ آیین نامه اجرایی ماده ۲۰ لایحه قانونی نحوه واگذاری و احیاء اراضی در حکومت جمهوری اسلامی ایران مصوب ۱۳۵۸/۹/۲۸

شورای انقلاب جمهوری اسلامی ایران در جلسه مورخ ۱۳۵۸/۹/۲۸ بنا به پیشنهاد شماره ۳۱۰.۱۳۱۷ مورخ ۱۳۵۸/۹/۲۴ وزارت کشاورزی و عمران روستایی آیین نامه اجرایی ماده ۲۰ قانون نحوه واگذاری و احیاء اراضی در حکومت جمهوری اسلامی ایران را به شرح زیر تصویب نمودند:

ماده ۱ - متقاضیان مشمول این ماده عبارتند از:

وزارتخانه ها، مؤسسات و شرکت های دولتی و وابسته به دولت، مؤسسات وابسته به شهرداری ها، جمعیت های خیریه عموم و آموزشی ثبت شده و مؤسسات و سازمان های عام المنفعه رسمی از قبیل بنیاد علوی، بنیاد مستضعفین و بنیاد مسکن انقلاب اسلامی جهاد سازندگی و شیر و خورشید سرخ ایران و صندوق ملی ترمیم خسارات دوران انقلاب و سپاه پاسداران انقلاب.

ماده ۲ - نحوه قبول و رسیدگی به درخواست به طریق زیر صورت خواهد گرفت، درخواست ها در هر استان در کمیسیونی مرکب از استاندار (که ریاست کمیسیون را عهده دار خواهد بود، رئیس دفتر فنی استانداری، رئیس دفتر برنامه و بودجه استان، سرچنگل دار کل، مدیر کل مسکن و شهرسازی، مدیر کل کشاورزی، مدیر کل تعاون و امور روستاها و نماینده کمیسیون ماده ۱۲ قانون (از شهرستان محل وقوع اراضی مورد تقاضا) مورد رسیدگی قرار خواهد گرفت. و چنانچه درخواست در شهرستان باشد کمیسیون فوق یا نمایندگان آن ها در محل تشکیل جلسه خواهند داد. کمیسیون با توجه به درخواست ها و اولویت ها نظر خود را برای انجام مراحل به واحد مسئول واگذاری اراضی موضوع قانون در استان و در صورتی که واحد مزبور سازمان نیافته باشد به واحدهای ذی ربط در استان (اداره کل کشاورزی، سرچنگل داری کل، اداره کل تعاون و امور روستاها برحسب مورد) ابلاغ خواهد نمود.

تبصره ۱ - چنانچه وزارتخانه ها تقاضاکننده اراضی مشمول این قانون در سطح ملی باشند واگذاری زمین مورد تقاضا با مراجعه به وزارت کشاورزی و عمران روستایی پیشنهاد تصویب نامه از طرف وزارت کشاورزی و عمران روستایی و پس از تصویب هیئت وزیران صورت خواهد گرفت.

تبصره ۲ - حضور نماینده واحد تقاضاکننده واگذاری اراضی در کمیسیون بلامانع است.

ماده ۳ - متقاضیان، در تقاضای کتبی خود موارد زیر را دقیقاً مشخص خواهند نمود. محل وقوع اراضی مورد نظر با کروکی و مشخصات آن شامل حدود و اسامی رسمی و عرفی و حتی الامکان قید شماره پلاک ثبتی حداقل و حداکثر مساحت مورد نیاز نوع استفاده و بهره برداری پیش بینی شده از اراضی مورد تقاضا و ارسال نسخه ای از طرح مورد نظر مراحل تأمین اعتبار و اجرای طرح و امکان تهیه آن.

ماده ۴ - ضوابط واگذاری

الف- متقاضی قبلاً بلامعارض بودن اراضی مورد تقاضا را از واحد ذی ربط در استان (سرجنگل داری کل اداره کل کشاورزی و عمران روستایی، اداره کل تعاون و امور روستاها برحسب مورد) استعلام و در صورت بلامعارض بودن مراتب به کمیسیون مندرج در ماده ۲ ارجاع خواهد شد.

ب- مساحت اراضی مورد تقاضا بایستی متناسب با طرح ارائه شده باشد.

ج- واحد تقاضاکننده متعهد گردد که اراضی مورد واگذاری را از هر جهت حفظ نماید.

د- مؤسسه تقاضاکننده تعهد نماید که در مورد ایجاد ساختمان ضوابط و مقررات وزارت مسکن و شهرسازی را رعایت نماید.

ماده ۵ - در واگذاری اراضی موضوع این آیین نامه شرایط ذیل لازم الراعی خواهد بود:

الف- تفکیک و انتخاب اراضی درخواستی به نحوی باشد که موجب غیر استفاده شدن سایر قطعات و یا بقیه اراضی قطعه واگذاری نگردد.

ب- پس از صدور رأی کمیسیون مندرج در ماده ۲ این آیین نامه و رعایت سایر شرایط اراضی مورد تقاضا توسط واحد ذی ربط و یا سرجنگل داری کل، یا اداره کل کشاورزی و عمران روستایی، یا اداره کل تعاون و امور روستاها برحسب مورد با تنظیم صورت مجلس تحویل مؤسسه متقاضی خواهد گردید.

ج- تفکیک اراضی واگذار شده و تغییر نوع استفاده از آن و همچنین انتقال آن به غیر ممنوع است و در صورتی که ظرف سه سال بعد از تحویل موقت ۸۰ درصد برنامه زمان بندی شده طرح ارائه شده انجام نشده باشد، اراضی مزبور به وزارت کشاورزی و عمران روستایی مسترد می گردد و یا جلب موافقت وزارت کشاورزی و عمران روستایی به عمل آید.

د- در مورد اراضی که تا تاریخ تصویب این آیین نامه به مؤسسات دولتی و وابسته به دولت واگذار شده مفاد آیین نامه ها قبلی نافذ و معتبر می باشد.

ماده ۶ - واگذاری اراضی موضوع قانون برای مصارف و مؤسسات عام المنفعه و دولتی شامل گورستان، غسل خانه، مدارس، دانشگاه ها، مسجد، میدان های آموزشی و حفاظتی ارتش، ساختمان ادارات دولتی و وابسته به دولت (به استثنای تأسیساتی که جنبه انتفاعی دارد) راهدارخانه ها، راه ها و حریم راه ها، قرارگاه های پلیس راه، ترمینال ها، فرودگاه ها و سایر تأسیسات مربوط به امور ارتباطی، بنیادهای مسکن دولتی و رسمی با شرط ایجاد مسکن برای طبقه کم درآمد، پارک ها، فضای سبز، نهالستان، گردشگاه و تفرجگاه های عمومی، جنگل کاری به وسیله بخش خصوصی، بیمارستان، آسایشگاه و سایر تأسیسات رفاهی و بهداشتی و ورزشی دولتی به تناسب طرح و به تشخیص کمیسیون ماده ۱۲ مجاناً واگذار می گردد.

ماده ۷ - اراضی مورد احتیاج برای اجرای طرح ها و برنامه های پژوهشی، آموزشی، نمایشی، حفاظت خاک و تقویت شن های روان، ایجاد مزارع و مؤسسات تولید بذر و نهال و سایر برنامه های مرتبط با وظایف وزارت کشاورزی و عمران روستایی و مؤسسات وابسته اش شمول این ماده قانون مستثنا بوده و با تصویب وزیر کشاورزی و عمران روستایی تعیین و اختصاص داده می شود.

ماده ۸ - واگذاری اراضی به وزارتخانه‌ها و مؤسسات دولتی برای مصارف مرتبط با وظایف آن‌ها حداکثر تا ۳۰ هکتار در هر استان مجانی و مازاد بر آن برحسب تعرفه بند ب آیین‌نامه اجرایی ماده ۱۴ قانون به صورت اجاره واگذار می‌گردد.

ماده ۹ - شهرداری‌ها، فرمانداری‌ها و استانداری و بخشداری‌ها در سطح هر استان بر روی هم از ۳۰ هکتار اراضی مجانی استفاده خواهند نمود.

ماده ۱۰ - شهربانی‌ها، ژاندارمری‌ها، مراکز سپاه پاسداران و تأسیسات ارتش در هر استان (علاوه بر فضای آموزشی و حفاظتی که قبلاً مجانی اعلام گردیده است) بر روی هم از ۳۰ هکتار اراضی استفاده خواهند نمود.

ماده ۱۱ - واگذاری قطعی اراضی موضوع قانون به مؤسسات و سازمان‌های مشمول این ماده منوط به اتمام برنامه مصوب است مگر در مورد مؤسساتی که به موجب قانون خاص ملزم به خرید و یا در اختیار گرفتن قطعی اراضی برای انجام امور مرتبط با وظایف مصوب شده باشند. در مورد این گونه مؤسسات و سازمان‌ها برحسب تقاضا و با رعایت شرایط، ارضی قطعاً واگذار می‌گردد.

ماده ۱۲ - تشخیص کمیسیون ماده ۱۲ در مورد میزان اجاره‌بها و صورت مجلس واگذاری اراضی برای تنظیم سند اجاره مستند می‌باشد.